

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

B1.Είναι απαραίτητο να επισημανθεί αρχικά η στάση των άλλων Ελλήνων απέναντι στο λόγο τον οποίο υποτιμούν και απέναντι στη δράση την οποία υπερτιμούν.

Οι Αθηναίοι αντίθετα συνδυάζουν αρμονικά το λόγο με τη δράση χωρίς το ένα να αναιρεί το άλλο.

Δεδομένα του πρωτότυπου κειμένου :

α) « Φιλοκαλούμεν ...μαλακίας» → Αττική σύνθεση , οι Αθηναίοι πήραν από τους Ιώνες την αγάπη για το ωραίο, τη θεωρία ,την έρευνα και από τους Δωριείς την απλότητα , και τον ανδρισμό → δράση.

Δες σχόλιο σχολ. βιβλίου σελ. 65.

Να γίνει παραλληλισμός με άποψη Λακεδαιμονίων ότι η φιλοσοφία οδηγεί στην τρυφηλότητα ενώ οι Αθηναίοι αφιερώνουν αρκετό χρόνο για διεξαγωγή συζητήσεων σε θέματα ιδιωτικής και δημόσιας ζωής.

β) « Πλούτωαίσχιον

Αντιμετωπίζουν τον πλούτο ως θετική αξία της ζωής , αποτελεί αφορμή για δράση και έργα και όχι για κομπορρημοσύνη.

Αντιπαραθέτει τις έννοιες πλούτος – πενία για να δώσει μια δυναμική αντίληψη για τον πλούτο ως αποτέλεσμα δράσης για να ξεπεράσει τη φτώχεια ,την οποία δεν καταδικάζει.

Θεωρεί ντροπή την οκνηρία, κι όχι την εργασία, αντίληψη προχωρημένη (αποτέλεσμα της ανόδου του δήμου στην εξουσία τον 5^ο αιώνα και αντίθετη με τις αριστοκρατικές αντιλήψεις).

γ) ἐνὶ τε τοῖς αὐτοῖς.... Ελθειν.

Παθητικοποιημένος πολίτης ,ο απράγμων δηλαδή , αυτός που αδιαφορεί για δημόσιες υποθέσεις είναι επικίνδυνος.

Κύρια προϋπόθεση για ολοκλήρωση Αθηναίου είναι η υποχρέωση του να ασχολείται με τα κοινά , να είναι δηλαδή «οὐκ ἀπράγμων» αλλά «πολυπράγμων».

Ο Περικλής χρησιμοποιεί το νόμο του Σόλωνα → κάθε πολίτης έπρεπε να ενταχθεί σε κάποιο από τα πολιτικά κόμματα διαφορετικά έχανε πολιτικά δικαιώματα.

Έχουμε προδιατύπωση αριστοτελικής θέσης → ο άνθρωπος είναι «φύσει πολιτικόν ζών»και δεν είναι δυνατόν να ζήσει εκτός κοινωνίας παρά μόνο αν είναι «θηρίον ή θεός».

Η δημοκρατία στην Αθήνα λειτουργεί εξαιτίας της δράσης του Αθηναίου.

Να γίνει αναφορά και ανάλυση στις φράσεις : «κρίνομεν», «ενθυμούμεθα» και «ορθώς» : Η συμμετοχή στα κοινά είναι ουσιαστική.

Τα συλλογικά όργανα της Αθηναϊκής δημοκρατίας είναι η Εκκλησία του Δήμου και η Βουλή, όπου διατυπώνονται κρίσεις και αντιθέσεις και με διάλογο ελεύθερο και ισότιμο για όλους μετά από λογική διερεύνηση και διεξοδική συζήτηση μπορούν και αποφασίζουν «ορθώς».

Η κριτική δεν αντιμετωπίζεται στην Αθήνα ως στοιχείο που μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα έργα. Αντίθετα βλάβη προκαλεί «το μη διδασθηναι»,δηλ. η μη ενημέρωση. Αυτή η δημοκρατία λοιπόν του συνδυασμού «λόγου» και «έργου» αναγάγει τον πολίτη σε περίοπτη θέση.

B2. Στο χωρίο «κράτιστοι...εκ των κινδύνων» ο ρήτορας ορίζει την έννοια της ανδρείας, όπως την αντιλαμβάνονται οι Αθηναίοι. Συγκεκριμένα, οι συμπολίτες του έχουν επίγνωση των αγαθών που μπορεί να χάσουν («ηδέα») πηγαίνοντας στη μάχη και των κινδύνων και των δυσκολιών που πρόκειται εκεί να αντιμετωπίσουν («δεινά»). Παρόλα αυτά δε δειλιάζουν, δε διστάζουν στιγμή αλλά αντίθετα προχωρούν με τόλμη και θάρρος. Οι Αθηναίοι, λοιπόν, είναι συνειδητά ανδρείοι και πραγματικοί ήρωες, γιατί, ενώ γνωρίζουν τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες των

πολεμικών εγχειρημάτων τους, δείχνουν γενναιότητα, σε αντίθεση με τους άλλους Έλληνες οι οποίοι, όταν γνωρίζουν τους κινδύνους, επιδεικνύουν δειλία και αναβλητικότητα ,ενώ, όταν τους αγνοούν, αλόγιστη τόλμη και θρασύτητα.

B3. Σελ. 14, «Η διάρθρωση...μεγαλείο».

B4.διαφεύγειν: φυγάς, φυγή
μετέχοντα: σχέση, κατοχή
διαφερόντως: φορέας, φορά
χάριν: χάρισμα, χαρισματικός
ευνοίας: νόηση, νοητός.

Γ1. Αυτό λοιπόν έχει ως μεγαλύτερο προτέρημα η πόλη σας, ότι δηλαδή έχει γίνει παράδειγμα/πρότυπο καλών έργων στους Έλληνες. Γιατί όσο ως προς την ηλικία είναι η πιο αρχαία από όλες, τόσο οι πρόγονοί μας διαφέρουν στην αρετή από τους άλλους ανθρώπους. Διότι, επί της βασιλείας του Κόδρου αποφάσισαν οι Πελοποννήσιοι επειδή υπήρχε αφορία στη χώρα τους να εκστρατεύσουν ενάντια στην πόλη μας και αφού εκδιώξουν/ απομακρύνουν με τη βία τους προγόνους μας να διαμοιράσουν τη χώρα. Και πρώτα, αφού έστειλαν (απεσταλμένους) στους Δελφούς, ρωτούσαν το θεό αν θα καταλάβουν την Αθήνα. Αφού, λοιπόν, ο θεός τους απάντησε ότι θα κυριεύσουν την πόλη, εάν δε σκοτώσουν το βασιλιά των Αθηναίων, τον Κόδρο, εκστράτευαν εναντίον της Αθήνας.

Γ2.α. διενηνόχασιν → διοίσει
αποστείλαντες → αποστελουνσι
επηρώτων→ επερωτω
λήψονται → είληφας
ανελόντος →άνελε

Γ2.β. τουτο →ουτοι
μέγιστον→μείζοσι
πασων →παντί
γενομένης → γενόμεναι
τόν βασιλέα → (ω) βασιλευ

Γ3.α. των καλων = επιθετικός προσδιορισμός στο έργων
παράδειγμα = κατηγορούμενο στο εννοούμενο πόλις μέσω του συνδετικού γέγονεν
αρετη = επιρρηματικός προσδιορισμός, δοτική της αναφοράς στο διενηνόχασιν
επί τήν πόλιν = εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης στο στρατεύειν
πρωτον = επιρρηματικός προσδιορισμός, αιτιατική του χρόνου στο επηρώτων
αυτοις = έμμεσο αντικείμενο στο ανελόντος

Γ.3.β. Ο υποθετικός λόγος είναι εξαρτημένος.

Υπόθεση	Απόδοση
Εάν αποκτείνωσι	ότι αιρήσουσι
Εάν + υποτακτική	οριστική μέλλοντα
Ο υποθετικός λόγος δηλώνει το προσδοκώμενο.	

Αόριστη επανάληψη στο παρόν-μέλλον:

Υπόθεση

Εάν + υποτακτική

Εάν αποκτείνωσι

Απόδοση

οριστική ενεστώτα

αιρουσι

